

LOKALHISTORIA I ÖREBRO LÄN

Tid: 18.00 – ca 20.15 Höstterminen 2011 och vårterminen 2012

Plats: ArkivCentrum Örebro län, Nikolaigatan 3, Örebro tel. 019 - 611 29 00

Kursledare: Yvonne Bergman tel. arb. 019 – 777 1951

Sören Klingnéus tel. 019- 224178; 070 - 612 34 72

E-post: yvonne.bergman@arkivcentrum.se, soeren.klingneus@oru.se

Kurslitteratur: Brukat och byggt i Örebro län. Program för kulturmiljövård i Örebro län, del 1.

Höstterminen 2011

29/8

Registrering, introduktion samt arkivkunskap

Föreläsare: Yvonne Bergman, ArkivCentrum Örebro län

Rekommenderad bredvidläsning: *Per Clemensson, Kjell Andersson: Hembygdsforska! Steg för steg, s 16-23*

Vad är lokalhistoria och hur skriver man uppsats?

Föreläsare: Sören Klingnéus

Rekommenderad bredvidläsning *Anna Götlind och Helena Kåks: Handbok i konsten att skriva mikrohistoria, s. 13-50, 163-193, 204-214*

12/9

Från stenåldersjägare till runristare. Örebro län under 9000 år

Föreläsare: David Damell

Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län s. 25-82*

Rekommenderad bredvidläsning: *Martin Edlund: Råszwarsby – där vikingarna slog sig ner i Bergslagen. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 7, s. 120-130; Jenny Holm: Olika bergarters betydelse under äldre stenålder. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 8, s. 87-93.*

26/9

Ortstradition och historia. De källkritiska grundreglerna

Föreläsare: Sören Klingnéus

Rekommenderad bredvidläsning: *Anna Götlind och Helena Kåks: Handbok i konsten att skriva mikrohistoria, s. 51-57*

Handskriftsläsning

Föreläsare: Håkan Henriksson, ArkivCentrum Örebro län

Rekommenderad bredvidläsning: *Lars Svensson: Nordisk paleografi, s. 42-49; R. Svedlund & O Svenonius: Svenska skriftprov 1464-1928, s. 5-12; Alf Åberg: Läsning av gamla handstilar, s. 9-13*

- 10/10** **Vad våra ortnamn berättar**
Föreläsare: Per-Axel Wiktorsson
Rekommenderad bredvidläsning: *Karin Calissendorff & Anna Larsson: Ortnamn i Närke (valda delar); Harry Ståhl: Ortnamn och ortnamnsforskning, s. 11-47; Per-Axel Wiktorsson: Bergsbruk och namn. En ortnamnsstudie om Bergslagen.*
- 24/10** **Närke under medeltiden**
Föreläsare: Louise Berglund, Örebro Universitet
Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län s. 217-220, 232-236, 274-276*
Rekommenderad bredvidläsning: *Gustaf Jonasson: Medeltidens Örebro, s. 77-95*
- 7/11** **Slottet och Örebro under vasatiden**
Föreläsare: Runar Nyängen
Rekommenderad bredvidläsning: *Lennart Hedberg: Vasaborgen i Örebro. Axplock ur slottets äldre historia, s. 19-101; Lennart Hedberg: Örebro slott och murstenen från Hällabrottet. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 8, s. 7-19.*
- Att tolka historien – exemplet Strövtåg i Östergötland.**
Föreläsare: Sören Klingnéus
Vi ser tillsammans på en film och diskuterar tolkningsproblematiken.
- 21/11** **Att hitta uppgifter om människor i det förgångna. Tips och råd kring hur man kan använda kyrkoarkiv, domstolshandlingar och mantalslängder i den lokalhistoriska forskningen.**
Föreläsare: Stefan Nilsson, Örebro stadsarkiv
- OBS! Lokal: Stadsarkivet, Grenadjärstaden**
- 5/12** **Bergshanteringens betydelse för Örebro län**
Föreläsare: Håkan Henriksson, ArkivCentrum Örebro län
Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län, s. 140-156*
Rekommenderad bredvidläsning: *Annette Thörnquist: Allmogesmide och smideshandel i södra Närke och Norra Östergötland. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 7, s. 7-30; Stefan Backius: Bolagstorp och jordbrukstorp Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 7, s. 52-68.*

Vårterminen 2012

- 16/1** **Bondebygd i förvandling - om länets agrarhistoria**
Föreläsare: Sören Klingnéus
Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län, s. 83-117, 130-134*
Rekommenderad bredvidläsning: *Sören Klingnéus: Gods och säteribildning i Närke under stormaktstiden; En förbisedd länsbeskrivning från 1762. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 3, s. 5-37.*

- 30/1** **Byggnadskultur och byggnadsvård i Örebro län**
Föreläsare: Mia Geijer, Länsstyrelsen i Örebro
Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län*, s. 123-130, 135-137, 147-149, 156-162, 207-213, 243-246
Rekommenderad bredvidläsning: *Estrid Esbjörnson: Kyrkorna i Örebro län – tusen års historia*, s. 177-190; *Hanna Domfors: Skiffer för husbehov. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 8*, s. 59-74; *Estrid Esbjörnson: Sten i kyrkobyggnader. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 8*, s. 75-86.
- 13/2** **Krigsmakt och bygd - militärväsendet i Örebro län**
Föreläsare: Sören Klingnéus
Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län*, s. 267-271
Rekommenderad bredvidläsning: *Ulla Höjenberg: Officershustrur under Stormaktstiden. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 7*, s. 110-119.
- 27/2** **Vad gjorde kvinnorna när männen skrev historia?**
Föreläsare: Gunnela Björk, Örebro Universitet
Rekommenderad bredvidläsning: *Patroner, gästgivare och andra kvinnor. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 9*; *Gunnela Björk: Nykterhetsfrågan - en kvinnofråga? Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 4*, s. 43-66; *Knut Kjeldstadli: Det förflutna är inte vad det en gång var*, s. 184-199; *Anna Götlind och Helena Kåks: Handbok i konsten att skriva mikrohistoria*, s. 58-74
- 12/3** **Folkrörelserna i länet**
Föreläsare: Yvonne Bergman, ArkivCentrum Örebro län
Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län*, s. 247-253
Rekommenderad bredvidläsning: *Åsa Norell: Roparerörelsen i Kvistbro. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 6*, s. 37-57; *Erik Bengtson: Stora Valla – profan kyrka mitt i byn? Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 7*, s. 31-36; *Jan Bolin: 1 maj i Karlskoga – om ett kommunistiskt dilemma under 1940-talet. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 7*, s. 69-83.
- 26/3** **Emigrationen i länet**
Föreläsare: Stefan Nilsson, Örebro Stadsarkiv
Rekommenderad bredvidläsning: *Ulf Beijbom: Amerika, Amerika. En bok om Utvandringen*, s. 38-64; *Håkan Henriksson: Spår av Örebro län i Amerika. Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 5*, s. 7-29.
- OBS: Lokal: Stadsarkivet, Grenadjärstaden**
- 10/4** **Örebro – från slumrande småstad till slamrande storstad**
OBS!
tisdag
Föreläsare: Thord Strömberg
Kurslitteratur: *Brukat och byggt i Örebro län*, s. 118-123, 162-172, 181-185, 200-206; *Skor, kex och statens trygga kaka. Industristaden Örebro växer fram: företagare, fackföreningar och politik 1900-1950. Red. Thord Strömberg.*

23/4 Uppsatsredovisning

7/5 Uppsatsredovisning och kursavslutning
OBS! Lokal: Universitetsbiblioteket

Kursen ges i samarbete med Lokalhistoriska Sällskapet i Örebro län, ArkivCentrum
Örebro län samt Folkuniversitetet

Litteraturlista

Kurslitteratur

Brukat och byggt i Örebro län. Program för kulturmiljövård i Örebro län, del 1

Rekommenderad litteratur

Beijbom, Ulf: Amerika, Amerika. En bok om utvandringen.
Calissendorff, Karin och Larsson, Anna: Ortnamn i Närke.
Clemensson, Per och Andersson, Kjell: Hembygdsforskning! Steg för steg.
Estrid Esbjörnson: Kyrkorna i Örebro län – tusen års historia.
Götlind, Anna och Kåks, Helena: Handbok i konsten att skriva mikrohistoria.
Hedberg, Lennart: Vasaborgen i Örebro. Axplock ur slottets äldre historia.
Jonasson, Gustaf: Medeltidens Örebro.
Kjeldstadli, Knut: Det förflutna är inte vad det en gång var.
Klingnéus, Sören: Gods och säteribildning i Närke under stormaktstiden.
Lokalhistorisk läsning för Örebro län nr 3-9.
Skor, kex och statens trygga kaka. Industristaden Örebro växer fram: företagare, fackföreningar och politik 1900-1950. Red. Thord Strömberg.
Ståhl, Harry: Ortnamn och ortnamnsforskning.
Svedlund, R & Svenonius, O: Svenska skriftprov 1464-1928.
Svensson, Lars: Nordisk paleografi.
Wiktorsson, Per-Axel: Bergsbruk och namn. En ortnamnsstudie om Bergslagen.
Åberg, Alf: Läsning av gamla handstilar.